

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
МЕРЕЖІ ОСВІТНІХ УСТАНОВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

ВИПУСКНА РОБОТА

на тему:

**«ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ З ЕВАКУАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ,
МІСЦЕВОМУ ТА ОБ'ЄКТОВОМУ РІВНІ»**

слухача групи № 9-КПК/НМЦ

ЛЮБЧЕНКА Сергія Віталійовича

(підпис слухача)

Керівник роботи: _____
(посада, вчений ступінь (звання), прізвище, ініціали)

До захисту: _____
(допущено / не допущено)

(підпис керівника роботи)

КИЇВ 2018

Зміст

1	Вступ	3
2	Загальні положення	4
3	Особливості організації та проведення заходів з евакуації в центральних органах виконавчої влади.	7
4	Організація та здійснення заходів з евакуації місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування	13
5	Організація та проведення евакуації на підприємствах, установах та організаціях	22
6	Висновки	31

Вступ

Евакуація, як спосіб захисту людей та матеріальних цінностей від НС техногенного, природного та воєнного характеру часто застосовується в Україні та в інших країнах світу. Так в роки Великої вітчизняної війни 24 червня 1941 року в Радянському Союзі була створена Рада з евакуації, рішення якої були обов'язковими для всіх керівників народного господарства та населення.

Масштаби переміщення людських контингентів на цей час були дуже значними. Тільки з України в роки ВВВ було евакуйовано понад 4 мільйони людей, а загальна чисельність евакуйованих в СРСР досягла понад 25 мільйонів. Наряду з евакуацією населення країни вивозилися матеріальні цінності, виробниче обладнання заводів та фабрик, техніка, продовольство та документація. До кінця 1941 року було евакуйовані 1523 підприємства, в тому числі із м. Харкова -500, із м. Києва -197 підприємств.

В наш мирний час евакуацію населення в Україні проводили під час аварії на ЧАЕС в 1986 році. Так з міста Прип'яті було евакуйовано близько 45 тис жителів.

Рішення про евакуацію було прийнято Урядовою комісією близько опівдні 27 квітня і з 15 до 17 години в місті вже нікого не було, окрім працюючих на станції. Всього за статистичними даними до 2003 року було евакуйовано та переселено до 164707 осіб у 204 населені пункти, у тому числі з них 163 населених пунктів – селища компактного проживання.

Окремо зазначимо події під час НС на складах боєприпасів у с. Ново-Богданівка, в результаті якої відбулася евакуація населення з 12 населених пунктів - загальною кількістю 7152 жителів. В результаті постраждало 10 осіб, у тому числі 6 загиблих - один загиблий від осколочного поранення в голову, п'ятеро померли від загострення судино-серцевих хвороб, причиною якого стали стреси викликані вибухами та обстрілом помешкань громадян.

Загальні положення

Евакуація - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення.

Евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

Залежно від обстановки, що склалася та особливостей надзвичайної ситуації встановлені такі види евакуації:

- обов'язкова;
- загальна або часткова;
- тимчасова або безповоротна.

Обов'язкова евакуація населення проводиться у разі виникнення загрози аварії з викидом радіоактивних і небезпечних хімічних речовин, катастрофічного затоплення місцевості та землетрусів, масових лісових і торф'яних пожеж, зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів, збройних конфліктів.

Загальна евакуація населення проводиться із зон радіоактивного та хімічного забруднення, катастрофічного затоплення населених пунктів у разі руйнування гідротехнічних (гідрозахисних) споруд, хвиля прориву яких може досягнути зазначених населених пунктів менше ніж за чотири години.

Часткова евакуація проводиться для вивезення категорій населення, які за віком чи станом здоров'я у разі виникнення надзвичайної ситуації не здатні самостійно вжити заходів щодо збереження свого життя або здоров'я, а також осіб, які відповідно до законодавства доглядають (обслуговують) таких осіб. Часткова евакуація може проводитися також для інших категорій населення за рішенням відповідних органів і посадових осіб.

Часткова евакуація населення проводиться на підставі рішення місцевої держадміністрації або посадової особи, яка має повноваження щодо прийняття такого рішення.

Евакуація у залежності від обставин може бути тимчасова або безповоротна.

Для проведення загальної евакуації населення залучаються наявні транспортні засоби відповідної адміністративної території, а в разі виникнення безпосередньої загрози життю або здоров'ю населення - додатково транспортні засоби суб'єктів господарювання та громадян.

Часткова евакуація населення проводиться з використанням транспортних засобів, що експлуатуються згідно з графіком роботи.

Залучення додаткових транспортних засобів під час проведення часткової евакуації населення здійснюється за рішенням місцевої держадміністрації або посадової особи, яка має повноваження щодо прийняття такого рішення.

Суб'єктові господарювання або громадянину, транспортні засоби яких залучалися для здійснення заходів з евакуації населення, компенсується вартість наданих послуг і розмір фактичних (понесених) витрат за рахунок коштів, що виділяються з відповідного бюджету на ліквідацію загрози виникнення надзвичайної ситуації або наслідків надзвичайної ситуації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Евакуація матеріальних і культурних цінностей проводиться у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, які можуть заподіяти їм шкоду, за наявності часу на її проведення, що визначається на підставі інформації суб'єктів моніторингу, спостереження, лабораторного контролю та прогнозування надзвичайних ситуацій.

Перелік, обсяги та черговість проведення евакуації матеріальних і культурних цінностей визначаються органами державної влади, суб'єктами господарювання, громадськими об'єднаннями та громадянами, у віданні або власності яких перебувають зазначені цінності, та враховується під час планування заходів з евакуації.

Приймання, перевезення, розміщення, облік та зберігання евакуйованих матеріальних і культурних цінностей здійснюється органом, відповідальним за організацію проведення евакуації, у визначеному законодавством порядку.

Організація проведення евакуації та підготовка районів для розміщення евакуйованого населення і його життєзабезпечення, а також зберігання матеріальних і культурних цінностей покладаються на Раду міністрів

Автономної Республіки Крим, місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування та керівників суб'єктів господарювання.

Рішення про проведення евакуації приймають:

- на державному рівні - Кабінет Міністрів України;
- на регіональному рівні - Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації;
- на місцевому рівні - районні, районні у містах Києві чи Севастополі державні адміністрації, відповідні органи місцевого самоврядування;
- на об'єктовому рівні - керівники суб'єктів господарювання;

У разі виникнення радіаційних аварій рішення про евакуацію населення, яке може потрапити до зони радіоактивного забруднення, приймається Радою міністрів Автономної Республіки Крим та місцевими держадміністраціями на підставі висновку санітарно-епідеміологічної служби відповідно до прогнозованого дозового навантаження на населення або за інформацією суб'єктів господарювання, які експлуатують ядерні установки, про випадки порушень у їх роботі.

У невідкладних випадках, зокрема у разі безпосередньої загрози життю та здоров'ю населення, рішення про проведення екстреної евакуації населення приймає керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а за його відсутності - керівник аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації та має повноваження для прийняття таких рішень.

У разі виникнення надзвичайної ситуації під час перевезення пасажирів різними видами транспорту відповідальність за їх евакуацію покладається на підприємства, установи, організації, що здійснюють транспортні перевезення, та сили цивільного захисту.

Особливості організації та проведення заходів з евакуації в центральних органах виконавчої влади

На центральні органи виконавчої влади, що проводять евакуацію населення покладається:

- розроблення і виконання плану евакуації співробітників та членів їх сімей; ;
- узгодження плану евакуації з відповідними місцевими органами виконавчої влади, на території яких вони знаходяться;
- визначення і підготовка безпечного району для евакуйованого населення і його життєзабезпечення;
- здійснення контролю за плануванням, підготовкою і проведенням заходів з евакуації підпорядкованим їм органам з евакуації організацій, установ та підприємств.

З метою планування, підготовки і здійснення евакуації, приймання та розміщення населення (працівників), в міністерствах та відомствах, за рішенням їх керівників, створюються тимчасові органи з евакуації

Адміністрація органів з евакуації призначаються з числа керівного складу та співробітників центрального апарату міністерства (відомства) та працівників об'єктів, на базі яких створюються ці органи.

Комісія з питань евакуації міністерства (відомства) призначена для організації планування, безпосередньої підготовки, проведення та всебічного забезпечення в міністерстві, у межах наданих повноважень, заходів з евакуації при надзвичайних ситуаціях мирного часу та у воєнний час.

Комісії з питань евакуації міністерств (відомств) відповідають за безпосереднє планування підготовку, організацію та здійснення евакуації працівників та їх сімей у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації.

У разі загрози або виникнення НС організується цілодобове чергування комісій з питань евакуації у небезпечних районах.

Комісії з питань евакуації міністерств (відомств) здійснюють:

- планування та організацію евакуації працівників центрального апарату, науково-дослідних інститутів, конструкторських бюро, навчальних закладів та інших підвідомчих організацій та членів їх сімей;
- визначення та підготовку бази для розміщення працівників центрального апарату, науково-дослідних інститутів, конструкторських бюро, навчальних закладів та інших підвідомчих організацій і членів їх сімей та їхнє життєзабезпечення у безпечних районах;
- контроль за планування, підготовкою та проведенням заходів з евакуації підвідомчими об'єктами.

До складу комісії з питань евакуації центрального органу виконавчої влади входять голова комісії, заступник голови та секретар комісії з питань евакуації, а також складатися, з урахуванням місцевих умов, з декількох груп:

- зв'язку та оповіщення;
- обліку евакуації населення та інформації;
- транспортного забезпечення;
- організації розміщення евакуйованого населення у безпечному районі;
- охорони громадського порядку та безпеки дорожнього руху;
- медичного забезпечення;
- матеріально-технічного забезпечення.

Групи формуються відповідними службами міністерств (відомств) в складі начальника групи і фахівців. Кількість фахівців у групах визначається рішенням керівника міністерства (відомства), підвідомчого об'єкта.

Основні завдання груп забезпечення заходів з евакуації:

- розроблення розділу Плану евакуації працівників та членів їх сімей з питань забезпечення підготовки та проведення евакуації населення (працівників) за своїми напрямками та щорічна його коригування;
- визначення сил і засобів, необхідних для забезпечення заходів з евакуації за своїми напрямками та подача заявок на поповнення недостатньої кількості технічних і матеріальних засобів;
- організація забезпечення заходів з евакуації та розміщення працівників та їх сімей в безпечних районах;

- узагальнення даних щодо переліку майна, яке підлягає вивезенню в безпечні райони та його розміщення;
- повне і своєчасне забезпечення груп комісії з питань евакуації всіма видами оснащення, обладнання робочих місць членів комісії з питань евакуації для успішного виконання ними своїх обов'язків.

У разі необхідності в міністерствах (відомствах) за рішенням їх керівників можуть створюватися ЗПЕ

ЗПЕ безпосередньо підпорядковується голові комісії з питань евакуації міністерства (відомства), а з внутрішніх питань керівнику об'єкта, на базі якого його створено.

Кількість ЗПЕ, їх місця розгортання визначаються з урахуванням загальної чисельності евакуйованих працівників та члени їх сімей, кількості маршрутів виведення і вивезення людей, станцій (портів) посадки.

ЗПЕ, які призначаються для відправлення працівників та члени їх сімей автомобільним транспортом та пішими колонами, як правило, розгортаються на околицях міст, населених пунктів поблизу маршрутів вивезення (виведення) евакуйованих у безпечні райони, інші ЗПЕ розгортається поблизу залізничних станцій (портів) посадки на транспортні засоби.

Основні завдання ЗПЕ:

- підтримання зв'язку з комісією з питань евакуації міністерства (відомства) області, міста, району, об'єкта, які закріплені за ЗПЕ, транспортними органами, вихідними пунктами пішохідних маршрутів;
- інформування голови комісії з питань евакуації про час прибуття працівників та членів їх сімей на ЗПЕ та час відправлення їх у безпечні райони (пункти);
- ведення обліку евакуйованого працівників та членів їх сімей, які вивозяться всіма видами транспортних засобів і виводиться пішки;
- у встановлені терміни доповідати голові комісії з питань евакуації про хід відправлення евакуйованих працівників та членів їх сімей у безпечні райони (пункти);
- надання необхідної медичної допомоги хворим, які перебувають на

ЗПЕ;

- організація охорони громадського порядку на ЗПЕ;
- забезпечення укриття працівників та членів їх сімей в захисних спорудах.

Під час повсякденної діяльності:

- розроблення документів, необхідних для керівництва під час підготовки та проведення заходів з евакуації;
- розроблення календарного плану роботи ЗПЕ на період підготовки та проведення заходів з евакуації;
- ведення обліку та уточнення працівників та членів їх сімей об'єктів, які приписані до ЗПЕ і підлягають евакуації;
- збір та уточнення відомостей про виділення транспортних засобів, час їх подачі на пункти посадки;
- уточнення схеми зв'язку та оповіщення при проведенні заходів з евакуації;
- уточнення відомостей про начальників ешелонів поїздів (суден) і начальників автомобільних і піших колон;
- проведення занять і тренувань з особовим складом ЗПЕ з метою підготовки їх до дій під час проведення заходів з евакуації.

З отриманням розпорядження про початок проведення евакуації працівників та членів їх сімей:

- встановлення зв'язку з комісією з питань евакуації міністерства (відомства) і з приписаними до ЗПЕ об'єктами;
- доповідь голові комісії з питань евакуації міністерства (відомства) про початок та хід евакуації працівників та членів їх сімей;
- уточнення графіка подачі транспортних засобів на пункти посадки і графіка виведення піших колон;
- ведення обліку прибуття евакуйованих працівників та членів їх сімей на ЗПЕ за об'єктами;
- розподіл людей по вагонах (суднах), машинам, колонам і спрямування їх на станції посадки і вихідні пункти;

- доповідь районної, міської евакуаційної комісії безпечного району про час відправлення евакуйованих працівників та членів їх сімей і їх кількість.

У разі виникнення аварій, катастроф на вибухово-, пожежо-, хімічно-, радіаційно-небезпечних об'єктах, стихійного лиха, евакуація працівників та членів їх сімей може здійснюватися без розгортання збірних пунктів евакуації. Завдання ЗПЕ в цих випадках покладається на оперативні групи, створені на їх основі. До складу оперативних груп входять представники груп обліку та реєстрації збірних пунктів евакуації, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку та охорони здоров'я.

ППЕ, ПрПЕ у центральних органах виконавчої влади як правило не створюються.

Порядок проведення евакуації населення наведений у підпункті 5.1.3 розділу.

Для прискорення проведення евакуації Міністерство інфраструктури завчасно визначає графіки та маршрути руху залізничних, автомобільних, морських, річкових та авіаційних транспортних засобів, що забезпечують евакуаційні перевезення.

Транспортні служби і організації беруть участь у плануванні і підготовці транспортних засобів для перевезення евакуйованого населення.

Міністерство охорони здоров'я:

- планує медичне забезпечення на випадок проведення евакуації;
- організовує підготовку медичних служб до медичного забезпечення на збірних пунктах евакуації, маршрутах евакуації, в районах розміщення евакуйованого населення;
- у межах своєї компетенції здійснює державний санітарно-гігієнічний нагляд;
- організовує проведення санітарної обробки населення.

Міністерство внутрішніх справ:

- організовує регулювання дорожнього руху на міських і позаміських маршрутах евакуації;
- розробляє і здійснює заходи щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, охорони матеріальних і культурних цінностей у разі проведення евакуації;

- організовує охорону громадського порядку на збірних і приймальних пунктах евакуації, пунктах посадки (висадки), на маршрутах евакуації й у районах (пунктах) розміщення евакуйованого населення;
- у межах своєї компетенції забезпечує дотримання режиму перевезень автомобільними дорогами і допуск до зон надзвичайних ситуацій;
- організовує реєстрацію евакуйованого населення і ведення адресно-довідкової роботи.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій відповідно до покладених на нього завдань з евакуації населення:

- організовує оповіщення населення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації та постійно інформує його про поточну обстановку;
- організовує розроблення і проведення евакуаційних заходів;
- координує діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади та об'єктів з питань евакуації населення у надзвичайних ситуаціях;
- здійснює контроль за ходом проведення евакуації;
- організовує і здійснює контроль за готовністю органів з евакуації до дій з проведення евакуації;
- організовує навчання населення, працівників евакуаційних органів та органів управління всіх рівнів з питань підготовки і проведення евакуаційних заходів в умовах надзвичайних ситуацій.

Організація та здійснення заходів з евакуації місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування

Організація проведення евакуації та підготовка районів для розміщення евакуйованого населення і його життєзабезпечення, а також зберігання матеріальних і культурних цінностей покладаються на Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та керівників суб'єктів господарювання.

Проведення евакуації забезпечується шляхом:

- утворення регіональних, місцевих та об'єктових органів з евакуації;
- планування евакуації;
- визначення безпечних районів, придатних для розміщення евакуйованого населення та майна;
- організації оповіщення керівників суб'єктів господарювання і населення про початок евакуації;
- організації управління евакуацією;
- життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях їх безпечного розміщення;
- навчання населення діям під час проведення евакуації.

Для планування і здійснення евакуації, прийняття та розміщення населення (працівників), за рішенням керівників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування створюються органи з евакуації: комісії з питань евакуації, збірні пункти евакуації (ЗПЕ), проміжні пункти евакуації (ПрПЕ), приймальні пункти евакуації (ППЕ).

З числа керівного складу та працівників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єктів, на базі яких створюються ці органи призначається адміністрація органів з евакуації.

Комісії з питань евакуації Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя здійснюють:

- керівництво роботою комісій з питань евакуації районів, міст та об'єктів;
- надання допомоги в організації для вивозу (виведення) і розміщення евакуйованого населення (працівників) у безпечні райони;

- організацію взаємодії з спеціалізованими службами цивільного захисту з питань всебічного забезпечення евакуйованого населення (працівників).

Основні завдання комісії з питань евакуації:

- планування, підготовка та здійснення евакуації населення (працівників) у разі загрози або виникнення НС мирний або воєнний час;
- планування та розміщення евакуйованого населення (працівників) міністерств (відомств), Автономної Республіки Крим, області, району, міста, об'єкта у безпечних районах та організація прийняття евакуйованих, які прибувають з інших областей, міст і об'єктів;
- підготовка населення (працівників) до проведення заходів з евакуації;
- підготовка підпорядкованих органів з евакуації до виконання завдань за призначенням;
- організація оповіщення населення (працівників) про початок евакуації у разі виникнення НС;
- визначення зон можливих надзвичайних ситуацій на території Автономної Республіки Крим, області, міста, району, об'єкта;
- визначення безпечних районів розміщення евакуйованого населення (працівників) і надання пропозиції керівнику центрального органу виконавчої влади, Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голові обласної, міської та районної держадміністрації щодо закріплення цих районів за міністерством, відомством, областю, містом, районом та об'єктом за погодженням з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування безпечних районів;
- підготовка безпечних районів для розміщення евакуйованого населення (працівників);
- оцінка обстановки, що склалася у наслідок виникнення НС та підготовка пропозицій керівнику центрального органу виконавчої влади, Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голові обласної, міської та районної держадміністрації, керівнику об'єкта для прийняття рішення відносно проведення евакуації населення (працівників);

- організація здійснення евакуації населення (працівників) та вивозу матеріальних цінностей;
- залучення до виконання заходів з евакуації сил та засобів спеціалізованих служб цивільного захисту та координація їх дій;
- контроль за підготовкою та розподілом усіх видів транспортних засобів для забезпечення евакуаційних перевезень;
- визначення станцій, портів для посадки (висадки) населення (працівників) та маршрутів руху евакуйованого населення (працівників) транспортними засобами та пішки;
- організація прийняття евакуйованого населення (працівників) та ведення його обліку;
- контроль за розміщенням та організацією життєзабезпечення евакуйованого населення (працівників);
- взаємодія з іншими органами управління та силами цивільного захисту відносно організації та здійснення заходів з евакуації на території Автономної Республіки Крим, області, міста, району;
- організація інформаційного забезпечення.

До складу комісій з питань евакуації входять голова, заступник голови та секретар комісії з питань евакуації.

Для ведення діловодства комісій з питань евакуації і технічної роботи призначається робочий апарат зі співробітників адміністрацій територіальних органів управління. Робочий апарат комісій з питань евакуації комплектується за напрямками роботи і може складатися, з урахуванням місцевих умов, з декількох груп:

- зв'язку та оповіщення;
- обліку евакуації та інформації;
- транспортного забезпечення;
- організації розміщення населення у безпечному районі;
- охорони громадського порядку та безпеки дорожнього руху;
- медичного забезпечення;
- матеріально-технічного забезпечення;

- інженерного забезпечення;
- забезпечення радіаційного та хімічного захисту.

Групи формуються відповідними службами Автономної Республіки Крим, області, міста, району в складі начальника групи і фахівців. Кількість фахівців у групах визначається рішенням Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голови обласної, міської, районної держадміністрації.

Основні завдання груп забезпечення евакуаційних заходів:

- розроблення розділу Плану евакуації населення (працівників) з питань забезпечення підготовки та проведення евакуації населення (працівників) за своїми напрямками і щорічна його коригування;
- визначення сил і засобів, необхідних для забезпечення заходів з евакуації за своїми напрямками і подача заявок на поповнення недостатньої кількості технічних і матеріальних засобів;
- організація забезпечення заходів з евакуації та розміщення населення (працівників) в безпечних районах;
- узагальнення даних щодо переліку майна, яке підлягає вивезенню в безпечні райони розміщення;
- повне і своєчасне забезпечення груп комісії з питань евакуації всіма видами оснащення, обладнання робочих місць членів комісії з питань евакуації для успішного виконання ними своїх обов'язків.

Збірні пункти евакуації.

ЗПЕ створюються:

- в містах, районах за рішенням міських, районних державних адміністрацій;
- у населених пунктах, які розташовані в зонах можливого катастрофічного затоплення, небезпечного радіоактивного забруднення, районах виникнення стихійного лиха за рішенням центральних, місцевих органів виконавчої влади;

До складу адміністрації ЗПЕ входять:

- начальник збірної пункту евакуації;
- заступник начальника збірної пункту евакуації;
- група реєстрації та обліку (4-6 осіб);

- група формування колон, ешелонів і їх відправлення в безпечні райони (4-6 осіб);
- група охорони громадського порядку (2-3 особи);
- медичний пункт (3 особи);
- кімната матері і дитини (2-3 особи);
- стіл довідок;
- комендант.

ЗПЕ безпосередньо підпорядковується голові евакуаційної комісії, міста (району), а з внутрішніх питань керівнику об'єкта, на базі якого його створено.

ЗЕП, які призначаються для відправлення населення (працівників) автомобільним транспортом та пішими колонами, як правило, розгортаються на околицях міст, населених пунктів поблизу маршрутів вивезення (виведення) евакуйованих у безпечні райони, інші ЗПЕ розгортаються поблизу залізничних станцій (портів) посадки на транспортні засоби.

Кожному ЗПЕ присвоюється порядковий номер, за ним закріплюються територія (об'єкти), населення (працівники) які будуть евакуйовуватися через цей ЗПЕ.

ЗПЕ розгортаються в будівлях громадського призначення (школах, клубах) за рішенням центральних і місцевих органів виконавчої влади, наказами керівників об'єктів на період проведення евакуації населення (працівників).

Основні завдання ЗЕП:

- підтримання зв'язку з комісією з питань евакуації області, міста, району, об'єкта, які закріплені за ЗПЕ, транспортними органами, вихідними пунктами пішохідних маршрутів;
- інформування голови комісії з питань евакуації про час прибуття населення (працівників) на ЗПЕ і час відправлення його в безпечні райони (пункти);
- ведення обліку евакуйованого населення (працівників), яке вивозиться всіма видами транспортних засобів і виводиться пішим порядком;

- у встановлені терміни доповідати голові комісії з питань евакуації про хід відправлення евакуйованого населення (працівників) у безпечні райони (пункти);
- надання необхідної медичної допомоги хворим, які перебувають на ЗПЕ;
- організація охорони громадського порядку на ЗПЕ;
- забезпечення укриття населення (працівників) в захисних спорудах.

Під час повсякденної діяльності:

- розроблення документів, необхідних для керівництва під час підготовки та проведення евакуаційних заходів;
- розроблення календарного плану роботи ЗПЕ на період підготовки та проведення заходів з евакуації;
- ведення обліку та уточнення населення (працівників) об'єктів, яке приписане до ЗПЕ і підлягають евакуації;
- збір та уточнення відомостей про виділення транспортних засобів, час їх подачі на пункти посадки;
- уточнення схеми зв'язку та оповіщення при проведенні евакуаційних заходів;
- уточнення відомостей про начальників ешелонів поїздів (суден) і начальників автомобільних і піших колон;
- проведення занять і тренувань з особовим складом ЗПЕ з метою підготовки їх до дій під час проведення заходів з евакуації.

З отриманням розпорядження про початок проведення евакуації населення (працівників):

- встановлення зв'язку з комісією з питань евакуації і з приписаними до ЗПЕ об'єктами;
- доповідь голові комісії з питань евакуації про початок та хід евакуації населення (працівників);
- уточнення графіка подачі транспортних засобів на пункти посадки і графіка виведення піших колон;

- ведення обліку прибуття евакуйованого населення (працівників) на ЗПЕ за територіями (об'єктами);
- розподіл людей по вагонах (суднах), машинах, колонам і спрямування їх на станції посадки і вихідні пункти;
- доповідь районної, міської евакуаційної комісії безпечного району про час відправлення евакуйованого населення (працівників) і його кількості.

У разі виникнення аварій, катастроф на вибухово-, пожежо-, хімічно-, радіаційно-небезпечних об'єктах, стихійного лиха, евакуація населення (працівників) може здійснюватися без розгортання збірних пунктів евакуації. Завдання ЗПЕ у цих випадках покладається на оперативні групи, що створені на їх основі, за якими закріплюються відповідні адміністративно-територіальні одиниці.

До складу оперативних груп входять представники груп:

- обліку та реєстрації збірних пунктів евакуації;
- транспортного забезпечення;
- охорони громадського порядку;
- охорони здоров'я.

Приймальні пункти евакуації.

ППЕ створюються за рішенням голови райдержадміністрації безпечного району для зустрічі, прийняття евакуйованого населення (працівників) та організації відправлення його в безпечні пункти розміщення.

ППЕ розгортаються в місцях висадки евакуйованого населення (працівників) поблизу залізничної станції, пристані та пункту висадки з автотранспорту.

Основні завдання ПЕП:

- зустріч прибуваючих поїздів, суден, автомобільних і піших колон;
- забезпечення організованої висадки та розміщення евакуйованого населення (працівників);
- організація відправлення евакуйованого населення (працівників) автомобільним транспортом і пішим порядком в пункти його розміщення;
- організація надання медичної допомоги евакуйованому населенню (працівникам);

- забезпечення громадського порядку в пунктах висадки;
- укриття евакуйованого населення (працівників) при необхідності;
- доповідь голові комісії з питань евакуації безпечного району про час прибуття, кількості населення (працівників), яке прибуло, та відправлення його до пунктів (місць) розміщення.

До складу приймального пункту евакуації входять:

- начальник ППЕ;
- заступник начальника ППЕ;
- група зустрічі, прийняття та тимчасового розміщення евакуйованого населення (2-3 особи);
- група відправлення та супроводу евакуйованого населення (працівників) до пункту розміщення (3-4 особи);
- група охорони громадського порядку (2-3 особи);
- група забезпечення (2-3 особи);
- медичний пункт (1-2 особи);
- відповідальний кімнати матері і дитини (1 особа);
- відповідальний столу довідок (1 особа).

Проміжні пункти евакуації.

ПрПЕ створюються за рішенням голови облдержадміністрації для проведення евакуації населення (працівників) із зон можливого радіоактивного або хімічного забруднення.

ПрПЕ розгортаються на зовнішніх межах зон можливого радіоактивного або хімічного забруднення поблизу залізниць, портів, і автомобільних шляхів.

Основні завдання ПрПЕ:

- облік, реєстрація населення, яке прибуває із забруднених зон;
- дозиметричний і хімічний контроль;
- проведення санітарної обробки евакуйованого населення (працівників) і при необхідності надання медичної допомоги хворим;
- відправлення евакуйованих до безпечних районах (пунктів) розміщення;
- проведення при необхідності заміни або спеціальної обробки забрудненого одягу та взуття;

- організація пересадки евакуйованих з транспорту, який рухався по забрудненій місцевості, на "чистий" транспорт;
- забезпечення громадського порядку на пункті;
- доповідь голові комісії з питань евакуації області про час прибуття, кількість населення (працівників), яке прибуло на ПрПЕ та відправлення його в безпечні райони.

До складу ПрПЕ входять:

- начальник ПрПЕ;
- заступник начальника ПрПЕ;
- комендант ПрПЕ;
- групи охорони громадського порядку (2-3 особи), регулювання руху (3-4 особи);
- реєстрації та обліку (1-2 особи);

пункти:

- медичний (1-2 особи);
- санітарно-миючий (2-3 особи);
- харчування (1-2 особи);
- заправки паливом (1-2 особи);
- пост дозиметричного контролю (1-2 особи).

Організація та проведення евакуації на підприємствах, установах та організаціях

На керівників суб'єктів господарювання покладається організація проведення евакуації та підготовка районів для розміщення населення та його життєзабезпечення.

Для планування, підготовки і здійснення евакуації, прийняття та розміщення населення (працівників), на підприємствах, установах та організаціях незалежно від форми власності і підпорядкування, наказами відповідних керівників створюються органи з евакуації: комісії з питань евакуації, збірні пункти евакуації (ЗПЕ), проміжні пункти евакуації (ПрПЕ), приймальні пункти евакуації (ППЕ).

Комісія з питань евакуації підприємства, установи та організації (далі - об'єкта) призначена для організації планування, безпосередньої підготовки, проведення та всебічного забезпечення у межах наданих повноважень, заходів з евакуації при надзвичайних ситуаціях мирного часу та у воєнний час.

Комісії з питань евакуації підприємств, установ та організацій відповідають за безпосереднє планування підготовку, організацію та здійснення евакуації працівників та їх сімей у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації.

Комісії з питань евакуації об'єкта здійснюють:

- планування та організацію евакуації працівників підприємств, установ та організацій та членів їх сімей;
- визначення та підготовку бази для розміщення працівників підприємств, установ та організацій і членів їх сімей та їхнє життєзабезпечення у безпечних районах;
- контроль за підготовкою та проведенням заходів з евакуації об'єкта.

Адміністрація органів з евакуації призначаються з числа керівного складу та співробітників (працівників), об'єктів, на базі яких створюються ці органи.

Об'єктову комісію з питань евакуації очолює, як правило, один із заступників директора (керівника) підприємства, установи, організації.

До складу об'єктової комісії з питань евакуації призначаються начальники основних служб (відділів), начальники цехів або їхніх заступників.

На об'єктах господарювання, що потрапляють у зони можливих надзвичайних ситуацій, з чисельністю працюючого персоналу менш як 50 осіб комісії з питань евакуації не утворюються, а призначається особа, що виконує функції зазначеної комісії.

До складу об'єктової комісії з евакуації можуть входити групи:

- обліку евакуйованого населення і інформації (2-3 особи);
- організації збору та відправлення евакуйованих (4-5 осіб);
- супроводження евакуйованих (начальники ешелонів, старші автоколон, піших колон) (4-5 осіб);
- забезпечення зустрічі та розміщення евакуйованих (2-4 особи);
- вивезення майна об'єкта та матеріально-технічного забезпечення заходів евакуації; (4-5 осіб);
- зв'язку та оповіщення (1-2 особи);

представники комісії з питань евакуації:

- на ЗПЕ;
- на пунктах (станціях) посадки.

Основні завдання комісії з питань евакуації:

- планування, підготовка та здійснення евакуації працівників (населення) у разі загрози або виникнення НС мирний або воєнний час;
- планування та розміщення евакуйованих працівників об'єкта та членів їх сімей у безпечних районах та організація прийняття евакуйованих, які прибувають з інших областей, міст і об'єктів;
- підготовка працівників та членів їх сімей до проведення заходів з евакуації;
- підготовка підпорядкованих органів з евакуації до виконання завдань за призначенням;
- організація оповіщення працівників та членів їх сімей про початок евакуації у разі виникнення НС;
- визначення зон можливих надзвичайних ситуацій на території об'єкту;

- визначення безпечних районів розміщення евакуйованих працівників і членів їх сімей і надання пропозиції відповідному керівнику щодо закріплення цих районів за об'єктом (за погодженням з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування безпечних районів);
- підготовка безпечних районів для розміщення евакуйованих працівників та членів їх сімей;
- оцінка обстановки, що склалася у наслідок виникнення НС та підготовка пропозицій керівнику об'єкта для прийняття рішення відносно проведення евакуації працівників та населення;
- організація евакуації працівників та членів їх сімей і вивозу матеріальних цінностей;
- залучення до виконання заходів з евакуації сил та засобів спеціалізованих служб цивільного захисту та координація їх дій;
- контроль за підготовкою та розподілом усіх видів транспортних засобів для забезпечення евакуаційних перевезень;
- визначення станцій, портів для посадки (висадки) працівників та членів їх сімей, маршрутів руху евакуйованих транспортними засобами та пішки;
- організація прийняття евакуйованих та ведення його обліку;
- контроль за розміщенням та організацією життєзабезпечення евакуйованих працівників та членів їх сімей;
- взаємодія з іншими органами управління та силами цивільного захисту відносно організації та здійснення заходів з евакуації на території Автономної Республіки Крим, області, міста, району;
- організація інформаційного забезпечення.

Основні завдання комісії з питань евакуації об'єкта економіки.

У режимі повсякденної діяльності:

- розроблення спільно з підрозділом з питань ЦЗ об'єкта та щорічне уточнення плану евакуації робітників, службовців і членів їх сімей;
- розроблення і здійснення заходів щодо освоєння закріпленого району (пункту) розміщення у безпечному районі (поза зоною дії уражаючих факторів

джерела НС), підготовка поквартирної схеми розміщення робітників, службовців і членів їх сімей;

- підготовка пропозицій керівнику об'єкта щодо складу адміністрації ЗПЕ, призначення начальників ешелонів, старших автомобільних колон;
- організація підготовки особового складу, який включений до складу адміністрації ЗПЕ, начальників (старших) евакуаційних ешелонів і колон.

У режимі підвищеної готовності:

- уточнення плану евакуації, а також списків робітників, що евакуюються, службовців і членів їх сімей;
- організація підготовки до розгортання та розгортання ЗПЕ, приведення у готовність наявних захисних споруд ЦЗ;
- уточнення з комісіями з питань евакуації у безпечному районі (поза зоною дії вражаючих факторів джерела НС) порядку прийому, розміщення та забезпечення робітників, службовців об'єкта і членів їх сімей;
- підготовка об'єкту до припинення виробничої діяльності.

З одержанням розпорядження на проведення евакуації населення:

- оповіщення робітників та службовців об'єкта про початок евакуації, часу прибуття їх і членів їх сімей на ЗПЕ.
- здійснення заходів щодо припинення виробничої діяльності об'єкта економіки;
- постановка завдання начальникам ешелонів, старшим автоколон, вручення їм списків евакуйованого населення, яке увійшло у склад колони;
- організація взаємодії із транспортними органами, що виділяють транспортні засоби для вивозу робітників, службовців об'єктів і членів їх сімей у безпечний район (поза зоною дії вражаючих факторів джерела НС);
- ведення обліку і доповідь керівнику об'єкта та районній (міській) комісії з питань евакуації про кількість вивезених у безпечний район (поза зоною дії вражаючих факторів НС) робітників, службовців і членів сімей (за часом, видам транспорту);
- забезпечення захисту населення на ЗПЕ, пунктах посадки, на ППЕ;

- організація та підтримання взаємодії з комісіями з питань евакуації у безпечному районі (поза зоною дії вражаючих факторів джерела НС), при необхідності висилає туди своїх представників.

Збірні пункти евакуації.

ЗПЕ на об'єктах створюються за наказами керівників об'єктів.

До складу адміністрації ЗЕП входять:

- начальник збірного евакуаційного пункту;
- заступник начальника збірного евакуаційного пункту;
- група реєстрації та обліку (4-6 осіб);
- група комплектування колон, ешелонів і їх відправлення в безпечні райони (4-6 осіб);
- група охорони громадського порядку (2-3 особи);
- медичний пункт (3 особи);
- кімната матері і дитини (2-3 особи);
- комендант.

ЗПЕ безпосередньо підпорядковується голові комісії з питань евакуації міністерства (відомства), міста (району), об'єкта, а з внутрішніх питань керівнику об'єкта, на базі якого його створено.

ЗПЕ присвоюється порядковий номер, за ним закріплюються об'єкти, працівники та члени їх сімей які будуть евакуйовуватися через цей ЗПЕ.

ЗПЕ розгортаються в будівлях громадського призначення за рішенням центральних і місцевих органів виконавчої влади, наказами керівників об'єктів на період проведення евакуації працівників та членів їх сімей.

Основні завдання ЗЕП:

- відповідно до підпорядкування підтримання зв'язку з евакуаційної комісією міністерства (відомства) області, міста, району, об'єкта, які закріплені за ЗПЕ, транспортними органами, вихідними пунктами пішохідних маршрутів;
- інформування голови евакуаційної комісії про час прибуття працівників та членів їх сімей на ЗЕП і час відправлення їх в безпечні райони (пункти);
- ведення обліку евакуйованих працівників та членів їх сімей які вивозяться всіма видами транспортних засобів та виводиться пішим порядком;

- у встановлені терміни доповідати голові комісії з питань евакуації про хід відправлення евакуйованих працівників та членів їх сімей у безпечні райони (пункти);
- надання необхідної медичної допомоги хворим, які перебувають на ЗПЕ;
- організація охорони громадського порядку на ЗПЕ;
- забезпечення укриття працівників та членів їх сімей в захисних спорудах.

Під час повсякденної діяльності:

- розроблення документів, необхідних для керівництва під час підготовки та проведення заходів з евакуації;
- розроблення календарного плану роботи ЗПЕ на період підготовки та проведення заходів з евакуації;
- ведення обліку та уточнення працівників та членів їх сімей об'єктів, які приписані до ЗПЕ і підлягають евакуації;
- збір та уточнення відомостей про виділення транспортних засобів, час їх подачі на пункти посадки;
- уточнення схеми зв'язку та оповіщення при проведенні заходів з евакуації;
- уточнення відомостей про начальників ешелонів поїздів (суден) і начальників автомобільних і піших колон;
- проведення занять і тренувань з особовим складом ЗПЕ з метою підготовки їх до дій під час проведення заходів з евакуації.

З отриманням розпорядження про початок проведення евакуації працівників та членів їх сімей:

- встановлення зв'язку з комісією з питань евакуації і з приписаними до ЗПЕ об'єктами;
- доповідь голові комісії з питань евакуації об'єкта про початок та хід евакуації працівників та членів їх сімей ;
- уточнення графіка подачі транспортних засобів на пункти посадки і графіка виведення піших колон;

- ведення обліку прибуття евакуйованих працівників та членів їх сімей на ЗПЕ за підрозділами об'єкта;
- розподіл людей по вагонах (суднах), машинах, колонам і спрямування їх на станції посадки і вихідні пункти;
- доповідь районної, міської евакуаційної комісії безпечного району про час відправлення евакуйованих працівників та членів їх сімей і його кількості.

У разі виникнення аварій, катастроф на вибухово-, пожежо-, хімічно-, радіаційно-небезпечних об'єктах, стихійного лиха, евакуація населення (працівників) може здійснюватися без розгортання збірних пунктів евакуації. Їх завдання в цих випадках покладається на оперативні групи. До складу оперативних груп входять представники груп обліку та реєстрації збірних пунктів евакуації, транспортного забезпечення, охорони громадського порядку та охорони здоров'я.

Приймальні пункти евакуації.

ПЕП створюються за рішенням голови райдержадміністрації безпечного району для зустрічі, прийняття евакуйованого населення (працівників) та організації відправлення його в безпечні пункти розміщення. ППЕ можуть бути створені на базі підприємств, установ та організацій, або із залучення їх представників та засобів до виконання завдань.

Основні завдання ППЕ:

- зустріч прибуваючих поїздів, суден, автомобільних і піших колон;
- забезпечення організованої висадки та розміщення евакуйованого населення (працівників);
- організація відправлення евакуйованого населення (працівників) автомобільним транспортом і пішим порядком в пункти його розміщення;
- організація надання медичної допомоги евакуйованому населенню (працівникам);
- забезпечення громадського порядку в пунктах висадки;
- укриття евакуйованого населення (працівників) при необхідності;

- доповідь голові евакуаційної комісії безпечного району про час прибуття, кількості населення (працівників), яке прибуло, та відправлення його до пунктів (місць) розміщення.

До складу приймального пункту евакуації входять:

- начальник ППЕ;
- заступник начальника ППЕ;
- група зустрічі, прийняття та тимчасового розміщення евакуйованого населення (2-3 особи);
- група відправлення та супроводу евакуйованого населення (працівників) до пункту розміщення (3-4 особи);
- група охорони громадського порядку (2-3 особи);
- група забезпечення (2-3 особи);
- медичний пункт (1-2 особи);
- відповідальний кімнати матері і дитини (1 особа);
- відповідальний столу довідок (1 особа).

Проміжні пункти евакуації.

ПрПЕ створюються за рішенням голови облдержадміністрації для проведення евакуації населення (працівників) із зон можливого радіоактивного або хімічного забруднення. Для організації ПрПЕ можуть залучатися об'єкти економіки (господарювання) які розташовані у зонах можливого радіоактивного або хімічного забруднення відповідно до профілю діяльності.

Основні завдання ПрПЕ:

- облік, реєстрація населення, яке прибуває із забруднених зон;
- дозиметричний і хімічний контроль;
- проведення санітарної обробки евакуйованого населення (працівників) і при необхідності надання медичної допомоги хворим;
- відправлення евакуйованих до безпечних районах (пунктів) розміщення;
- проведення при необхідності заміни або спеціальної обробки забрудненого одягу та взуття;
- організація пересадки евакуйованих з транспорту, який рухався по забрудненій місцевості, на "чистий" транспорт;

- забезпечення громадського порядку на пункті;
- доповідь голові комісії з питань евакуації області про час прибуття, кількість населення (працівників), яке прибуло на ПрПЕ та відправлення його в безпечні райони;

До складу ПрПЕ входять:

- начальник, заступник начальника, комендант ПрПЕ;

групи:

- охорони громадського порядку (2-3 особи);
- регулювання руху (3-4 особи);
- реєстрації та обліку (1-2 особи);

пункти:

- медичний (1-2 особи);
- санітарно-миючий (2-3 особи);
- харчування (1-2 особи);
- заправки пальним (1-2 особи);
- пост дозиметричного контролю (1-2 особи).

Питання евакуації включаються для вивчення в тематику занять із робітниками та службовцями у системі навчання з ЦЗ. Крім того, зі знов прибулими працівниками обов'язково проводиться вступний інструктаж на робочому місці, де повинні бути доведені питання захисту у НС, у тому числі і з евакуації.

Необхідно домагатися, щоб всі робітники та службовці чітко знали порядок евакуації, строки її проведення, маршрути висування, місця розташування пунктів тимчасового розміщення, правила користування засобами індивідуального захисту, у тому числі й підручними.

Висновки:

1. Евакуація населення у разі загрози або виникнення НС проводиться у мирний час та в особливий період.
2. Організацію планування та проведення евакуації здійснюють евакооргани територіального, місцевого та об'єктового рівня.
3. Дії населення в процесі проведення евакуації мають бути зосереджені на організоване вивезення та виведення з зони НС або ураження в місця безпечного перебування.
4. Підготовка населення до дій під час евакуації здійснюється в процесі проведення об'єктових навчань і тренувань.

Список використаних джерел :

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. №5403 (Ст. 2, 33).
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 № 841 р. “Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 "Порядок здійснення навчання населення діям у НС.”
4. Методичні рекомендації з питань організації планування та проведення евакуаційних заходів на ОГД у разі виникнення НС (затверджені наказом МНС № 761 від 07 вересня 2010 р).